

TEMAATILISE HALDUSJÄRELEVALVE ÕIEND KIVIÕLI VENE KOOL

I. Sissejuhatav osa

1. **Järelevalve teostamise koht:** Kiviõli Vene Kool; **alus:** Vabariigi Valitsuse seaduse § 84 p. 2, p. 16; Põhikooli ja gümnaasiumi seaduse 7. peatüki §§ 84, 87; haridus- ja teadusministri 12.05.2014.a. määrus nr 15 „Haldusjärelevalve prioriteedid, temaatilise järelevalve teostamise, selle tulemuste vormistamise ja tulemustest teavitamise kord 2014/2015.õppeaastal“ ning Ida-Viru maavanema 09.09.2014.a. korraldus nr 1-1/2014/231 „Temaatilise järelevalve teostamine 2014/2015.õppeaastal“.

2. **Järelevalve teostamise eesmärk:** välja selgitada kooli tegevus eesti keele kui teise keele õppe ja eesti keeles õpetatavate ainete õpetamise korraldamisel eestikeelsele õppele üleminekul gümnaasiumiastmel eesti õppekeelega koolis, hinnates, kuidas on igale õpilasele loodud arenguks vajalik eakohane, turvaline, positiivselt mõjuv ning arendav õppe- ja kasvukeskkond ning õppe- ja kasvatustegevuse vastavus kehtivale seadusandlusele; välja selgitada erivajadustega õpilastega töö vastavus seadusandlusele; **aeg:** 17.11. - 26.11.2014.a.; õiendi esitamise tähtaeg: 19.01.2015.a.; **teostaja:** lia Laaniste – Ida-Viru maavalitsuse haridus- ja sotsiaalosakonna peainspektor-peaspetsialist.

3. **Järelevalve teostamisel kasutatud metoodika:** vestlused kooli juhtkonna ja pedagoogidega; tutvumine kooli aruandluse ja dokumentatsiooniga (arengukava, õppekava, aasta üldtööplaan, põhimäärus, sisehindamist kajastavad materjalid, pedagoogide isiklikud toimikud, EHIS- s kajastavate andmete analüüsimine ja kontrollimine) ning analüüs; tutvumine kooli õpi- ja kasvukeskkonnaga ning eesti keele kui teise keele õpetamisega, erivajadustega õpilastega seotud materjalidega.

4. Lühülevaade õppeasutusest:

4.1 õppeasutuse omandivorm ja aadress: Kiviõli Linnavalitsuse hallatav asutus; aadress: Pargi 9, Kiviõli 43122; tel. 3357359; e-mail: info@kvg.ee; veebileht: <http://www.kvg.ee>.

4.2 õppeasutuse liik (vorm): põhikool

4.3 õppeasutuse pidaja: Kiviõli Linnavalitsus

4.4 õppekeel: vene

4.5 õpilaste üldarv: 279

4.6 pedagoogide üldarv: 34, sh direktor, õppealajuhataja ja logopeed

Alates 1.septembrist 2013.a. on kool reorganiseeritud vene õppekeelega põhikooliks (EHIS-s on kooli õppekeeleks märgitud eesti ja vene keel), kus õppetöö toimub nii statsionaarses kui ka mittestatsionaarses vormis (üks õpilane). Kooli nimetuseks on Kiviõli Vene Kool. Koolis õpib 279 õpilast, kellest tavaklassis õpib 272 (põhikooli riikliku õppekava alusel 269 ja põhikooli lihtsustatud riikliku õppekava lihtsustatud õppe alusel 3 õpilast), väikeklassis (1.klass) õpib üks õpilane ning õpiraskustega põhiharidust omandavate õpilaste klassis põhikooli riikliku õppekava alusel 6 õpilast.

Kooli põhimääruse on 30.05.2013.a. määrusega nr 68 kinnitanud Kiviõli Linnavolikogu. Kooli õppe- ja kasvatustegevus toimub vastavalt põhimääruses sätestatule.

Kiviõli linna arengukava 2010-2018 järgi on linnas kaks üldhariduskooli – Kiviõli I Keskkool ja Kiviõli Vene Kool, üks koolieelne lasteasutus. Huviharidust pakub Kiviõli Kunstide Kool.

Kooli asuvad õppima lapsed Kiviõli linnast ja lähedalasuvatest omavalitsustest (Maidla vald, Sonda vald, Lüganuse vald). Koolis töötab 33 pedagoogi, üks õppeabi, sotsiaalpedagoog (ühtlasi HEV – õppe koordinaator) huvijuht, raamatukogu juhataja, logopeed ja haridustehnoloog. Koolil on oma söökla, töötab kohvik ning kooli teenindab kooliõde Ida-Viru Keskaiglast.

Koolis on 41 õppeklassi (kasutusel on 19 klassi - vajavad 100% ulatuses renoveerimist), 6 ainekabinetti (vajavad renoveerimist 80% ulatuses), kaks arvutiklassi (vajavad osalist renoveerimist), spordisaal (renoveeritud 2013.aastal,

kuid duši- ja riietusruumid vajavad laiendamist ja renoveerimist), jõusaal (vajab renoveerimist uues asukohas – keldrikorrusel), kaks võimlemissaali (peegelsaal ja ida-kahevõistluse saal, mis vajab renoveerimist ja üleviimist keldrikorrusele), raamatukogu (renoveeritud 2011.aastal), aula (vajab renoveerimist), söökla (renoveeritud 2004.aastal, sisustus vajab kaasajastamist), spordiväljakud, rajatud 2010 (võrkpall, korvpall ja tennis – vajavad osalist renoveerimist), koolil on kasutada 1985.aastal valminud ning tänaseks amortiseerunud ja nõuetele mittevastav staadion.

Kool kavandab koostöös linnaga olemasoleva ruumiressursi ümberkorraldamise õppetöö ja huvitegevuse arendamiseks järgmiselt: täies mahus võetakse kasutusele korpuse A keldrikorrus ja korpuse C garderoobide juurdeehitus, põhikooli õppetegevus koondatakse korpustesse A, C ja korpuse A teisele korrusele. Korpus B kujundatakse ümber, et anda talle linna huvidest tulenev iseseisva kasutamise võimalus õppetöövälisel ajal (III korrus kujundatakse ümber seminaride läbiviimiseks ja majutusteenuse osutamiseks, duširuumid laiendatakse ja kujundatakse kasutatavaks koos spordisaali ning väljakutega.

Koolis ei ole läbi viidud sisehindamist. Ei ole juhitud Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 78 sätestatust. Kool peab tegelema sisehindamisega, sest sisehindamine on pidev protsess, mille eesmärgiks on tagada õpilaste arengut toetavad tingimused ja kooli järjepidev areng. Samuti puudub kooli kõiki tegevusvaldkondi hõlmav tegevuse analüüs. Õppenõukogus on õppealajuhataja esitanud kokkuvõtte, kuid mitte analüüsi. Kuna koolis ei ole läbi viidud sisehindamist, on küsitav arengukavas kavandatu, kuna arengukava väljatöötamise aluseks peab olema sisehindamise tulemus, so tugevused ja parandamist vajavad tegevusvaldkonnad.

Kooli õppealajuhataja viib kavandatult läbi sisekontrolli, kuid kavandada on raske kui puudub analüüs, mida ja milleks teha. Kuni järelevalve läbiviimise ajani töötas kool Kiviõli Linnavalitsuse poolt 03.04.2012.a. määrusega nr 4 kinnitatud „Kiviõli Vene Gümnaasiumi arengukava 2012-2020“ alusel. Arengukava oli ette nähtud kaheksaks aastaks, mis on kahtlemata väga pikk periood. Kooli arengukava vajab ülevaatamist ja täienduste-paranduste sisseviimist juba enne kooli reorganiseerimist põhikooliks. Kooli direktor esitas 07.11.2014.a. taotluse kohalikele omavalitsusele uue arengukava kinnitamiseks ning Kiviõli Linnavalitsus kinnitas „Kiviõli Vene Kooli arengukava 2015-2020“ 26.11.2014.a. määrusega nr 6.

Kooli õppekavas ei ole vastavalt Põhikooli riikliku õppekava § 15 lõikele 4 määratletud eesti keelest erineva õppekeelega koolis nelja nädalatunni kasutamine. Tunnijaotusplaani kontrolli alusel selgus, et kool kasutab täiendavalt nelja nädalatundi, kuid vajalik on õppekava üldosas määratleda nende kasutamine. Kooli juhtkonna andmetel ja koolis kohapeal kontrollitud dokumentatsiooni alusel vastab kooli koduleheküljel olev dokumentatsioon ja info kooli tegelikule olukorrale.

Kooli moto: Tee kõik, mida suudad; ressursiga, mida omad ja seal, kus asud!

II. Olukorra kirjeldus ja analüüs

1. Õpilase arengu toetamine

Õpilaste mitmekülgseks arenguks on koolis olemas väike muuseum, 19 kasutusel olevat õppeklassi, 6 ainekabinetti, kaks arvutiklassi, spordisaal, jõusaal, kaks võimlemissaali (peegelsaal ja ida-kahevõistluse saal), raamatukogu (renoveeritud 2011.aastal), aula, söökla (renoveeritud 2004.aastal, sisustus vajab kaasajastamist), spordiväljakud, koolil on kasutada 1985.aastal valminud ning tänaseks amortiseerunud ja nõuetele mittevastav staadion. Õpilaste igakülgseks arenguks on vajalik materiaaltehnilise baasi renoveerimine ja kaasajastamine.

Koolis on 90 ühtsesse võrku ühendatud personaalset lauaarvutit, 4 sülearvutit ja 5 tahvelarvutit. Arvutitega on varustatud kõik õppeklassid. Arvutiklassides on kokku 26 lauaarvutit ning lisaks töötab algklassidele väike (4+1 arvutiga) õppeklass pikapäevarühma ja rühmatööde tarbeks. Õpperuumidest 24 ja aula on varustatud statsionaarsete multimeediaprojektoritega, 7-s õpperuumis on puutetundlikud tahvlid ja kolmes lisaks dokumendikaamerad. Koolis on olemas seminariruum. Koolis olevad kooliarsti, hambaravi ja logopeedi kabinetid on sisustatud vastavalt miinimumnõuetele, kuid vajavad rekonstrueerimist.

Koolil on olemas vajalik õppekirjandus. Puudu on oluliselt kaasaegseid õppevahendeid füüsika, keemia, tehnoloogia, geograafia, ajaloo, bioloogia jt. õppeainete õpetamiseks ning nõutava õpikeskkonna tagamiseks.

Lastele soodsa ning igakülgsest arendava õpikeskkonna (materiaaltehniline baas, kaasaegsed õppevahendid) loomisel on vajalik kohaliku omavalitsuse toetus ning kooli ja linnavalitsuse tihe koostöö.

Koolielu põhimõtetenähtena aktsepteeritakse: kõikide õpilaste arenguvõimekust ja –võimalust, õpilaste ning õpetajate motiveerimist, paljukuultuurilisuse hoidmist ja tunnustamist, koolikogukonna (õpetajad, õpilased, tugi- ja abipersonal ning lapsevanemad) koostööd ning arengu toetamist, toimivat ja kahepoolset koostööd omavalitsuse ning teiste huvigruppidega.

Õpilaste arengule on toeks osalemine huvialategevuses. Koolis töötavad tasuta huviringid: materjalide töötlemine, käsitöö ring, koor, suusaspordiring, sportmängude ring, kehakultuuriring, malering jne. Samuti osalevad õpilased Kiviõli Kunstide Kooli ringide töös.

Õpilaste arengule mõjub soodsalt kooliraamatukogu olemasolu, mis on avatud esmaspäevast reedeni 8.15-16.00 ning mille teenuseid õpilased kasutavad meelsasti. Koolivaheajal kokkuleppel juhtkonnaga lühendatud ajaga.

2. Hariduslike erivajadustega (edaspidi HEV) õpilase õppe korraldamine

2.1. HEV õpilase õppe korralduse põhimõtted kooli õppekavas ja tugimeetmete rakendamine.

Kooli õppekava on kehtestatud direktori 03.02.2014.a. käskkirjaga nr 1-1/14 ning on läbinud kooskõlastused õpilasesinduses, õppenõukogus ja hoolekogus.

Erivajadustega õpilastega seonduv ja koolis osutatavad tugiteenused on kooliõppekavas sätestatud, kuid ei ole koondatud ühtseks tervikuks, vaid on kajastatud erinevates alajaotustes. Välja on toodud võimalused HEV õpilastele: klass õpiraskustega õpilastele, kellele spetsiifilistest hariduslikest erivajadustest tulenevalt on antud vastav nõustamiskomisjoni soovitus; klass õpiraskustega õpilastele, kellele spetsiifilistest hariduslikest erivajadustest tulenevalt on antud nõustamiskomisjoni soovitus lihtsustatud õppeks; väikeklass õpilastele, kellele spetsiifilistest hariduslikest erivajadustest tulenevalt on antud vastav nõustamiskomisjoni soovitus; individuaalse õppekava koostamine; konsultatsioonid; „rahu tund“; pikapäevarühm – I ja II kooliaste; tugispetsialistide konsultatsioonid. Õpilaste nõustamise ja õpiabi osutamise meetmed koolis on: arenguveestlused lapse ja lapsevanemaga; ainealased konsultatsioonid; õpiabi plaan; õpiabi rühmas osalemine; logopeediline abi ehk kõneravi; sotsiaalpedagoogi abi; psühholoogiline nõustamine; pikapäevarühmas osalemine; õpilastele, õpetajatele ja lapsevanematele pakutakse nõustamisvõimalust koostöös Ida-Virumaa Rajaleidja keskusega; erivajadustega õpilastega tegelemisel kaasab kool vajadusel kohaliku omavalitsuse spetsialiste.

HEV õpilastega seonduv on vaja kooli õppekavas koondada ühtseks tervikuks. Õppekavasse on vajalik sisse viia täiendused ja parandused. Tähelepanu tuleb pöörata õpilaste arengut toetavate meetmete selgitamisele, tööle erivajadustega õpilastega ja tugimeetmete rakendamisele, so õppekavas tuleb kajastada koolis tegelikult toimiv süsteem.

HEV õpilaste töö aluseks on nõustamiskomisjoni otsused, va õpiraskustega õpilaste klassi õpilased, so kuuest õpilasest ühel on nõustamiskomisjoni soovitus ning viiel puudub. Õpiraskustega õpilaste klassi on õpilased määratud direktori 08.09.2014.a. käskkirjaga nr 1-1/5. Kool ei ole juhindunud Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 49 lg 1 ja § 51 lg 5 sätestatud. Vajalik on esitada taotlused soovitus saamiseks Ida-Virumaa Rajaleidja keskuse nõustamiskomisjonile. Samuti on moodustatud ühe õpilasega väikeklass (nõustamiskomisjoni soovitus on olemas), kus õpilane õpib põhikooli lihtsustatud riikliku õppekava lihtsustatud õppe alusel ning õpilasele on koostatud individuaalne õppekava. Tavaklassis (1 õpilane – 5.kl., 1 õpilane – 6.kl., 1 õpilane – 8.kl) õpib põhikooli lihtsustatud riikliku õppekava lihtsustatud õppe alusel 3 õpilast.

Kooli (kajastatud õppenõukogus) ja EHS-e andmetel on koolis 22 haridusliku erivajadusega õpilast.

HEV koordinaator (2013.aastal pikapäevarühma kasvataja, järelevalve läbiviimise ajal - õpetaja) ja individuaalsete arengu jälgimise kaartide täitmise eest vastutavad isikud (klassijuhatajad) on ajutiselt (kuni uue sobiva töötaja leidmiseni) määratud 01.10.2014.a.direktori käskkirjaga 1 – 1/ 6, kuid on selge, et pikapäevarühma kasvatajal puuduvad vajalikud kompetentsid tööks erivajadustega õpilastega. Tööd HEV õpilastega koordineerib tegelikult õppealajuhataja. Kooli õppekava punktis 1.2.8 on määratletud HEV koordinaatori töö põhimõtted.

Individuaalse arengu jälgimise kaardid on koostatud kõikidele HEV õpilastele ning täiendavalt täidetakse kõikide õpilaste kohta alates kooli astumisest nn individuaalsuse jälgimise kaarte (põhiliselt klassijuhatajad, aineõpetajad ja tugispetsialistid).

Õpilaste toetamiseks, õpiabi osutamiseks ja väljalangevuse ennetamiseks töötavad koolis sotsiaalpedagoog (järelevalve läbiviimise ajal otsiti kooli uut sotsiaalpedagoogi), logopeed, pikapäevarühmad (kaks kasvatajat). Õpilaste toetamiseks ja õpiabi osutamiseks on 19-le õpilasele koostatud individuaalsed õppekavad üksikutes ainetes, õpilastel on võimalik saada aineõpetajatelt konsultatsioone (konsultatsioonide ajad on määratletud ning on kättesaadavad nii õpilastele kui ka lapsevanematele). Toimivad järelevastamise tunnid, „Rahu tund“, parandusõpe, koduõpe (2 õpilast), töö HEV -õpilastega.

Koolis töötab metoodiline nõukogu, koos käiakse kaks korda kuus. Töö on kavandatud õppeaastaks. Arutlusel olevad teemad; koolitused, ainekavad, sisehindamine koolis, õpilaste kohanemine ühelt astmelt teisele, lihtsustatud õppel olevate õpilaste küsimused, loovnäda korraldamine ja kokkuvõtted jne. Metoodilise nõukogu teematikaks võiks olla töö erivajadustega õpilastega, sh individuaalsete arengu jälgimise kaartide täitmine ning eesti keele kui teise keele ja

eesti keeles ainete õpetamine, et anda õpilastele täiendavaid teadmisi eesti keeles nende kohanemiseks üleminekul pärast põhikooli lõpetamist gümnaasiumiastmel eestikeelsele õppele.

2.2. Tugispetsialistide koosseis ja ettevalmistus.

Koolis töötab 0,5 kohaga logopeed. Logopeedi haridustase vastab kehtestatud kvalifikatsiooninõuetele. Logopeedilist abi EHIS-e andmetel saab 11 õpilast. Logopeed töötab vastavalt töökavale. Järelevalve läbiviimise ajal oli koolist lahkunud sotsiaalpedagoog. Esimese poolaasta lõpus asus koolis tööle 0,3 kohaga sotsiaalpedagoog (psühholoog- praktiku erialaga) ning uuest poolaastast täiendavalt 0,7 kohaga sotsiaalpedagoog (juristi erialaga). Sotsiaalpedagoogi tööd koolis peetakse väga oluliseks, kuna õpilaste sotsiaalne taust on suhteliselt erinev. Psühholoogilise abi saamiseks on võimalik pöörduda Ida-Virumaa Rajaleidja keskusesse (Jõhvis).

3. Eestikeelse õppe korraldamine vene õppekeelega koolis

Kooli arengukava III peatüki punkti 3.1 kohaselt läheb kool sujuvalt üle sobivate ainete osalisele eestikeelsele õppele toetamaks eesti keele tundides omandatu praktilist kasutamist koolikeskkonnas. Eesmärgiks on tagada põhikooli lõpetajate piisav riigikeele valdamise tase õpingute jätkamiseks. Määratlemata on tegevused sobivate ainete osaliseks õpetamiseks eesti keeles.

Kooli arengukava kolme aasta tegevuskava punktis 3 (õppe- ja kasvatustegevus) on 2014/2015.õppeaastaks kavandatud osaliselt eestikeelsele aineõppele ülemineku strateegia väljatöötamine, mis oleks pidanud olema juba välja töötatud ja peaks toimima.

Koolis kontrollitud ja EHIS-e andmete alusel töötab koolis 4 eesti keele kui teise keele õpetajat (vastavad kvalifikatsiooninõuetele). Eesti keele kui teise keele tundide vaatluse alusel tuleb märkida: õpetajate haridustase vastab kehtestatud kvalifikatsiooninõuetele, õpetajad valdavad ainet, kasutavad erinevaid meetodikaid, töötavad kõikide õpilastega. Ühe õpetaja keelekasutusele (hääldusele) on juhitud juhtkonna tähelepanu. Vajalik on aineõpetajate vaheline koostöö ning sisekontrolli raames tuleb kavandada töö eespool nimetatud õpetajaga.

Eesti keeles õpetavad eesti keele õpetajad ühe nädalatunni ulatuses 2. klassis – suuline eneseväljendus ning 7. klassis – praktiline eesti keel.

Kaks eesti keele õpetajat, kes on omandanud lisaeriala 1.-6. klassi loodusõpetuse ja inimeseõpetuse õpetaja eesti keele baasil (TÜ Narva Kolledž), saaksid õpetada eesti keeles loodusõpetust ja inimeseõpetust.

Teistel aineõpetajatel puudub nõutav eesti keele oskuse tase aineõpetuseks eesti keeles. Vajalik on kindlasti koostöö lähedalasuva Kiviõli I Keskkooliga (eesti õppekeelega kool), leidmaks õpetajaid, kes oleksid valmis õpetama teatud õppeaineid eesti keeles. Põhikooli lõpetajad jätkavad õpinguid gümnaasiumiastmel Kiviõli eestikeelses koolis ning õppetegevusse on vaja sisse tuua eesti keeles õpetatavad ained, mitte aga piirduda ainult eesti keele kui teise keele õpetamisega.

Kolme viimase õppeaasta põhikooli eesti keele kui teise keele lõpueksami tulemused on olnud võrdlemisi kesised.

Põhikooli eesti keele kui teise keele lõpueksami tulemused õppeaastatel 2011/2012-2013/2014:

õppeaasta	Õpilaste arv	„5“ 90-100 p	„4“ 75-89 p	„3“ 50-74 p	„2“ 20-49 p	„1“ 0-19 p	B1- tase
2011/2012	36	2 (5,5%)	6 (17%)	12 (33%)	14 (39%)	2 (5,5%)	15 (42%)
2012/2013	39	6 (15,5%)	9 (23%)	6 (15,5%)	17 (43,5%)	1 (2,5%)	19 (49%)
2013/2014	32	7 (22%)	6 (19%)	9 (28%)	10 (31%)	-	17 (53%)

2011/2012.õppeaastal sooritas rahuldavale tulemusele eksami 55,% õpilastest ja peaaegu pooled (36-st 16 õpilast) ei saavutanud positiivset tulemust. Hea ja väga hea tulemuse saavutas 36-st õpilasest 8 õpilast.

2012/2013.õppeaastal sooritas rahuldavale tulemusele eksami 54% õpilastest ning 46% (18 õpilast) ei saavutanud positiivset tulemust. Hea ja väga hea tulemuse saavutas 39-st õpilasest 15 õpilast, mis on parem tulemus kui eelmisel õppeaastal.

2013/2014.õppeaastal sooritas positiivsele tulemusele eksami 69% õpilastest (22 õpilast 32-st) ning 31% õpilastest (10 õpilast) ei sooritanud eksamit positiivsele tulemusele. Märkatav on õpitulemuste mõningane paranemine. Teiste ainete õpetamine eesti keeles parandaks kindlasti õpilaste eesti keele oskust.

Vajalik on pidevalt tegeleda analüüsiga ning tähelepanu tuleb pöörata eesti keele kui teise keele ja eesti keeles õpetatavate ainete õpetamisele, mis toetaks õpilaste üleminekut eestikeelsele õppele (gümnaasiumiastmel jätkavad õpilased õpinguid Kiviõli 1.keskkoolis – eesti õppekeele kool). Kooli õppekavas on vähesel määral määratletud eesti keele õpetamisega seonduv. Punktis 1.2.5.3. on märgitud, et kool viib läbi osalist eestikeelset aineõpet ning konkreetset ained ja aineosad fikseeritakse kooli üldtööplaanis ainesuundade ettepanekul. Käesoleval õppeaastal eestikeelset aineõpetust ei toimu.

Kooli üldtööplaan on kinnitatud direktori 01.09.2014.a. käskkirjaga nr 1-1/1 (kooskõlastatud õppenõukogus 28.08.2014). Kool tegutseb eesmärgistatult neljas tegevusvaldkonnas: kujunemine ettevõtlikuks kooliks, eestvedamine ja juhtimine, õppe – ja kasvatusprotsess ning ressursside juhtimine.

Üldtööplaanis on valdkonna õppe- ja kasvatusprotsess all kirjas üks lause: Järjepidev üleminek osalisele eestikeelsele aineõppele – kava ettevalmistamine. Õigem oleks määratleda üleminek osalisele eestikeelsele aineõppele ning olukorra ja kaadri analüüsimise teel välja selgitada, millised on kooli reaalsed võimalused mõningate ainete õpetamiseks eesti keeles. Eesti keeles ainete õpetamise kava peaks olema juba valmis ning peaks toimima osa ainete õpetamine eesti keeles, sest juba kolmandat aastat õpivad vene kooli põhikooli lõpetajad eesti õppekeele koolis ning eestikeelne osaline aineõpetus kergendaks õpilaste toimetulekut.

Positiivne: Eesti keele toetuseks osaleb kool projektis „Lapse Hää!“ – projektis osalevad eesti ja vene õppekeele koolid. Toimuvad ühisüritused Rakvere Põhikooliga. Samuti osaleb kool tehnoloogiapäevadel Tallinnas Õpetajate ühenduse kaudu. Osalevad 6.klassi ja III kooliastme õpilased.

Õpilaste eesti keele oskuse taset koolis hinnatakse tasemetööde läbiviimisega kooliastme lõpus (kui kool ei ole valimis viiakse tasemetöö läbi iseseisvalt). Kuuenda klassi lõpetamisel on eesti keele õpe jaotatud rühmadesse: süvaõpe, põhi I ja põhi II õpe. Õpilastel on võimalus liikuda ühelt tasemelt teisele, arvestades lapsevanema arvamust. Toimib hea koostöö lastevanematega.

4. Turvalisuse tagamine koolis

Turvalisuse tagamiseks on koolis valveadministraator, õuealale on paigutatud turvakaamerad.

Riskianalüüsiga kool tegelenud ei ole. Koolis puudub hädaolukorra lahendamise plaan. Koostatud on küll Kiviõli Vene Kooli „Tulekahju korral tegutsemise plaan“ (kinnitatud direktori 31.08.2012.a. käskkirjaga nr 1-1/142 ning kord aastas viiakse koostöös päästeametiga läbi evakuaatsiooniõppuseid (tulekahju korral tegutsemine), kuid hädaolukord ei ole ainult tulekahju oht koolis, vaid see on laiem mõiste. Kool ei ole juhindunud Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 45 sätestatust. Kooli õpilaste ja töötajate turvalisuse seisukohast on hädaolukorraplaani olemasolu koolis hädavajalik.

Turvalisusega seotud küsimused on kajastatud kooli kodukorras.

III Teemaatilise riikliku järelevalve kokkuvõte.

Alates 1.septembrist 2013.a. on kool reorganiseeritud vene õppekeele põhikooliks (EHIS-s on kooli õppekeeleks märgitud eesti ja vene keel), kus õppetöö toimub nii statsionaarses kui ka mittestatsionaarses vormis (üks õpilane). Kooli nimetuseks on Kiviõli Vene Kool. Koolis õpib 279 õpilast, kellest tavaklassis õpib 272 (põhikooli riikliku õppekava alusel 269 ja põhikooli lihtsustatud riikliku õppekava lihtsustatud õppe alusel 3 õpilast), väikeklassis (1.klass) õpib üks õpilane ning õpiraskustega põhiharidust omandavate õpilaste klassis põhikooli riikliku õppekava alusel 6 õpilast.

Koolis õpivad lapsed Kiviõli linnast ja lähedalasuvatest omavalitsustest (Maidla vald, Sonda vald, Lüganuse vald). Koolis töötab 33 pedagoogi, üks õppeabi, sotsiaalpedagoog (ühtlasi HEV – õppe koordinaator) huvijuht, raamatukogu juhataja, logopeed ja haridustehnoloog. Koolil on oma söökla, töötab kohvik ning kooli teenindab kooliõde Ida-Viru Keskhaiglast.

Kuna koolihoone on ca 300 õpilasele liiga suur, siis kool koostöös linnaga kavandab olemasoleva ruumiressursi ümberkorraldamise õppetöö ja huvitegevuse arendamiseks.

Õpilaste mitmekülgsuks arenguks on koolis olemas väike muuseum, 19 kasutusel olevat õppeklassi, 6 ainekabinetti, kaks arvutiklassi, spordisaal, jõusaal, kaks võimlemissaali (peegelsaal ja ida-kahevõistluse saal), raamatukogu (renoveeritud 2011.aastal), aula, söökla (renoveeritud 2004.aastal, sisustus vajab kaasajastamist), spordiväljakud, koolil on kasutada 1985.aastal valminud ning tänaseks amortiseerunud ja nõuetele mittevastav staadion. Õpilaste igakülgsuks arenguks on vajalik materiaaltehnilise baasi renoveerimine ja kaasajastamine.

Koolis on 90 ühtsesse võrku ühendatud personaalset lauaarvutit, 4 sülearvutit ja 5 tahvelarvutit. Arvutitega on varustatud kõik õppeklassid. Arvutiklassides on kokku 26 lauaarvutit ning lisaks töötab algklassidele väike (4+1 arvutiga) õppeklass pikapäevarühma ja rühmatööde tarbeks. Õpperuumidest 24 ja aula on varustatud statsionaarsete multimeediaprojektoritega, 7-s õpperuumis on puuetundlikud tahvlid ja kolmes lisaks dokumendikaamerad. Koolis on olemas seminariruum. Koolis olevad kooliarsti, hambaravi ja logopeedi kabinetid on sisustatud vastavalt miinimumnõuetele, kuid vajavad rekonstrueerimist.

Koolil on olemas vajalik õppekirjandus. Puudu on oluliselt kaasaegseid õppevahendeid füüsika, keemia, tehnoloogia, geograafia, ajaloo, bioloogia jt. õppeainete õpetamiseks ning nõutava õpikeskkonna tagamiseks.

Lastele soodsa ning igakülgselt arendava õpikeskkonna (materiaaltehniline baas, kaasaegsed õppevahendid) loomisel on vajalik kohaliku omavalitsuse toetus ning kooli ja linnavalitsuse tihed koostöö.

Õpilaste arengule on toeks osalemine huvialategevuses. Koolis töötavad tasuta huviringid: materjalide töötlemine, käsitöö ring, koor, suusaspordiring, sportmängude ring, kehakultuuriring, malering jne. Samuti osalevad õpilased Kiviõli Kunstide Kooli ringide töös.

Koolis ei ole läbi viidud sisehindamist. Ei ole juhitud Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 78 sätestatust. Samuti puudub kooli kõiki tegevusvaldkondi hõlmav tegevuse analüüs. Kuna koolis ei ole läbi viidud sisehindamist, on küsitav arengukavas kavandatu, kuna arengukava väljatöötamise aluseks peab olema sisehindamise tulemus, so tugevused ja parandamist vajavad tegevusvaldkonnad.

Erivajadustega õpilastega seonduv ja koolis osutatavad tugiteenused on kooliõppekavas sätestatud, kuid ei ole koondatud ühtseks tervikuks, vaid on kajastatud erinevates alajaotustes. HEV õpilastega seonduv on vaja kooli õppekavas koondada ühtseks tervikuks. Õppekavasse on vajalik sisse viia täiendused ja parandused. Tähelepanu tuleb pöörata õpilaste arengut toetavate meetmete selgitamisele, tööle erivajadustega õpilastega ja tugimeetmete rakendamisele, so õppekavas tuleb kajastada koolis tegelikult toimiv süsteem.

HEV õpilastele vastava tugimeetme kasutamise aluseks on nõustamiskomisjoni otsused, va õpiraskustega õpilaste klassi õpilased, so kuuest õpilasest ühel on nõustamiskomisjoni soovitus ning viiel puudub. Õpiraskustega õpilaste klassi on õpilased määratud direktori 08.09.2014.a. käskkirjaga nr 1-1/5. Kool ei ole juhitud Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 49 lg 1 ja § 51 lg 5 sätestatust. Vajalik on esitada taotlused soovitude saamiseks Ida-Virumaa Rajaleidja keskuse nõustamiskomisjonile. Kooli (kajastatud õppenõukogus) ja EHIS-e andmetel on koolis 22 haridusliku erivajadusega õpilast.

HEV koordinaator on määratud ajutiselt (kuni uue sobiva töötaja leidmiseni) ja individuaalsete arengu jälgimise kaartide täitmise eest vastutavad isikud (klassijuhatajad) on määratud 01.10.2014.a.direktori käskkirjaga 1 – 1/ 6. Tööd HEV õpilastega koordineerib tegelikult õppealajuhataja. Kooli õppekava punktis 1.2.8 on määratletud HEV koordinaatori töö põhimõtted.

Individuaalse arengu jälgimise kaardid on koostatud kõikidele HEV õpilastele ning täiendavalt täidetakse kõikide õpilaste kohta alates kooli astumisest nn individuaalsuse jälgimise kaarte (põhiliselt klassijuhatajad, aineõpetajad ja tugispetsialistid).

Õpilaste toetamiseks, õpiabi osutamiseks ja väljalangevuse ennetamiseks töötavad koolis sotsiaalpedagoog (järelevalve läbiviimise ajal otsiti kooli uut sotsiaalpedagoogi), logopeed, pikapäevarühmad (kaks kasvatajat). Õpilaste toetamiseks ja õpiabi osutamiseks on 19-le õpilasele koostatud individuaalsed õppekavad üksikutes ainetes, õpilastel on võimalik saada aineõpetajatelt konsultatsioone (konsultatsioonide ajad on määratletud ning on kättesaadavad nii õpilastele kui ka lapsevanematele). Toimivad järelvastamise tunnid, „Rahu tund“, parandusõpe, koduõpe (2 õpilast), töö HEV -õpilastega.

Koolis töötab 0,5 kohaga logopeed. Logopeedi haridustase vastab kehtestatud kvalifikatsiooninõuetele. Logopeedilist abi EHIS-e andmetel saab 11 õpilast. Järelevalve läbiviimise ajal oli koolist lahkunud sotsiaalpedagoog. Esimese poolaasta lõpus asus koolis tööle 0,3 kohaga sotsiaalpedagoog (psühholoog- praktiku erialaga) ning uuest poolaastast täiendavalt 0,7 kohaga sotsiaalpedagoog (juristi erialaga). Sotsiaalpedagoogi tööd koolis peetakse väga oluliseks, kuna õpilaste sotsiaalne taust on suhteliselt erinev.

Psühholoogilise abi saamiseks on võimalik pöörduda Ida-Virumaa Rajaleidja keskusesse (Jõhvis).

Kooli arengukavas ja õppekavas on vaid kahe lausega ära märgitud sobivate ainete õpetamine eesti keeles.

Arengukava tegevuskavas on ühe lausega välja toodud: osaliselt eestikeelsele aineõppele ülemineku strateegia väljatöötamine. Strateegia ja tegevuskava oleksid pidanud olema välja töötatud juba kooli reorganiseerimisel põhikooliks.

Koolis töötab neli eesti keele kui teise keele õpetajat (vastavad kvalifikatsiooninõuetele). Eesti keele kui teise keele tundide vaatluse alusel tuleb märkida: õpetajad valdavad ainet, kasutavad erinevaid meetodikaid, töötavad kõikide õpilastega. Ühe õpetaja keelekasutusele (hääldusele) on juhitud juhtkonna tähelepanu. Vajalik on aineõpetajate vaheline koostöö ning sisekontrolli raames tuleb kavandada töö eespool nimetatud õpetajaga.

Eesti keeles õpetavad eesti keele õpetajad ühe nädalatunni ulatuses 2. klassis – suuline eneseväljendus ning 7. klassis – praktiline eesti keel.

Kaks eesti keele õpetajat, kes on omandanud lisaeriala 1.-6. klassi loodusõpetuse ja inimeseõpetuse õpetaja eesti keele baasil (TÜ Narva Kolledž), saaksid õpetada eesti keeles loodusõpetust ja inimeseõpetust.

Teistel aineõpetajatel puudub nõutav eesti keele oskuse tase aineõpetuseks eesti keeles. Vajalik on kindlasti koostöö lähedalasuva Kiviõli I Keskkooliga (eesti õppekeelega kool), leidmaks õpetajaid, kes oleksid valmis õpetama teatud õppeaineid eesti keeles. Põhikooli lõpetajad jätkavad õpinguid gümnaasiumiastmel Kiviõli eestikeelses koolis ning õppetegevusse on vaja sisse tuua eesti keeles õpetatavad ained, et soodustada eesti keele omandamist, mitte aga piirduda ainult eesti keele kui teise keele õpetamisega.

Kolme viimase õppeaasta põhikooli eesti keele kui teise keele lõpueksami tulemused on olnud võrdlemisi kesised. 2011/2012. ja 2012/2013. õppeaastatel sooritas rahuldavale tulemusele eksami vastavalt 55% ning 54% õpilastest ja peaaegu pooled ei saavutanud positiivset tulemust. Põhikooli lõpueksami tulemus oli parem 2013/2014.õppeaastal, kus positiivsele tulemusele sooritas eksami 69% õpilastest.

Vajalik on pidevalt tegeleda analüüsiga ning tähelepanu tuleb pöörata eesti keele kui teise keele ja eesti keeles õpetatavate ainete õpetamisele, mis toetaks õpilaste üleminekut eestikeelsele õppele (gümnaasiumiastmel jätkavad õpilased õpinguid Kiviõli 1.keskkoolis – eesti õppekeelega kool). Käesoleval õppeaastal eestikeelset aineõpetust ei toimu.

Üldtööplaanis on valdkonna õppe- ja kasvatusprotsess all kirjas üks lause: järjepidev üleminek osalisele eestikeelsele aineõppele – kava ettevalmistamine. Õigem oleks määratleda üleminek osalisele eestikeelsele aineõppele ning olukorra ja kaadri analüüsimise teel välja selgitada, millised on kooli reaalsed võimalused mõningate ainete õpetamiseks eesti keeles. Eesti keeles ainete õpetamise kava peaks olema juba valmis ning peaks toimima osa ainete õpetamine eesti keeles, sest juba kolmandat aastat õpivad vene kooli põhikooli lõpetajad eesti õppekeelega koolis ning eestikeelne osaline aineõpetus kergendaks õpilaste toimetulekut.

Turvalisuse tagamiseks on koolis valveadministraator, õuealale on paigutatud turvakaamerad.

Riskianalüüsiga kool tegelenud ei ole. Koolis puudub hädaolukorra lahendamise plaan. Koostatud on Kiviõli Vene Kooli „Tulekahju korral tegutsemise plaan“, kuid hädaolukord ei ole ainult tulekahju oht koolis, vaid see on laiem mõiste. Kool ei ole juhindunud Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 45 sätetestatust. Kooli õpilaste ja töötajate turvalisuse seisukohast on hädaolukorraplaani olemasolu koolis hädavajalik. Turvalisusega seotud küsimused on kajastatud kooli kodukorras.

Kooli õppekavas ei ole vastavalt Põhikooli riikliku õppekava § 15 lõikele 4 määratletud eesti keelest erineva õppekeelega koolis nelja nädalatunni kasutamine. Tunnijaotusplaani kontrolli alusel selgus, et kool kasutab täiendavalt nelja nädalatundi, kuid vajalik on õppekava üldosas määratleda nende kasutamine. Kooli juhtkonna andmetel ja koolis kohapeal kontrollitud dokumentatsiooni alusel vastab kooli koduleheküljel olev dokumentatsioon ja info kooli tegelikule olukorrale.

Kooli õppekava vajab paranduste ja täienduste sisseviimist ning korrigeerimist. Tähelepanu tuleb pöörata õpilaste arengut toetavatele meetmetele, eesti keele kui teise keele ja eesti keeles õpetatavate ainete õpetamisele, toetamaks õpilaste sujuvat üleminekut gümnaasiumiastmel eestikeelsele õppele, tööle HEV õpilastega ja tugimeetmete rakendamisele, so õppekavas tuleb kajastada koolis tegelikult toimiv meetmete süsteem.

Kooli juhtkonnal on vajalik tähelepanelikult läbi töötada hetkel kehtivad haridusvaldkonna õigusaktid, eriti Põhikooli- ja gümnaasiumiseadus ning Põhikooli riiklik õppekava.

IV. Ettepanekud

Kooli pidajale

1. Õpilaste igakülgse arengu toetamiseks tegeleda koostöös kooliga õpikeskkonna parendamisega (kaasaegsed õppematerjalid, materiaaltehnilise baasi renoveerimine ja kaasajastamine).

Kooli direktorile

1. Õpilaste igakülgse arengu toetamiseks tegeleda koostöös kohaliku omavalitsusega õpikeskkonna parendamisega (kaasaegsed õppematerjalid, materiaaltehnilise baasi renoveerimine ja kaasajastamine).
2. Eesti keele paremaks omandamiseks ja soodsamate tingimuste loomiseks õpilaste üleminekul gümnaasiumiastmel eestikeelsele õppele eesti õppekeelega üldhariduskoolis, kavandada ja käivitada koolis osa ainete õpetamine eesti keeles, analüüsides hetkeolukorda ning arvestades sobiva kaadri olemasolu ja õpilaste ning lapsevanemate soove.
3. Kooli juhtkonnal pöörata sisekontrolli käigus tähelepanu ühe eesti keele kui teise keele õpetaja eesti keele oskusele, vajadusel soovitada õpetajal leida võimalus kas eesti õppekeelega koolis või eesti kodukeelega peres eesti kõnekeele oskuse täiendamiseks.

V. Ettekirjutused kooli direktorile

1. Vastavalt Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 45 töötada välja kooli hädaolukorra lahendamise plaan
Tähtaeg: 31. märts 2015.a.
2. Vastavalt Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 78 sätestatule käivitada koolis sisehindamine kui protsess ning kooli direktoril kehtestada kooli sisehindamise kord.
Tähtaeg: 31. märts 2015.a.
3. Kooli õppekavas määratleda vastavalt Põhikooli riikliku õppekava § 15 lõikes 4 sätestatule nelja täiendava nädalatunni kasutamine.
Tähtaeg: 27. veebruar 2015.a.
4. Vastavalt Põhikooli riikliku õppekava § 24 lg 6 p 6 sätestada kooli õppekavas ühtse alajaotusena hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted ning tugiteenuste rakendamise kord.
Tähtaeg: 01. september 2015.a.
5. Õpilaste määramisel õpiraskustega põhiharidust omandavate õpilaste klassi juhendada Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 49 lg 1 ja § 51 lg 5 sätestatust
Tähtaeg: koheselt
6. Vastavalt haridus- ja teadusministri 12.05.2014.a. määruse nr 15 „Haldusjärelevalve prioriteetid, temaatilise järelevalve teostamise, selle tulemuste vormistamise ja tulemustest teavitamise kord 2014/2015.õppeaastal“ § 10 lõikele 1 teavitada kirjalikult Ida-Viru maavanemat ettekirjutuste täitmisest.
Tähtaeg: viie tööpäeva jooksul peale ettekirjutuste täitmise tähtaega.

VI. Temaatilise järelevalve teostamisel osalenud ametniku allkiri, nimi ja ametikoht.

(allkirjastatud digitaalselt)

lia Laaniste

haridus- ja sotsiaalosakonna peainspektor-peaspetsialist